

Mijn portretworkflow

Stap voor stap van opname tot afdruk

Als je dit hoofdstuk leest, heb je waarschijnlijk al veel tijd en energie gestoken in het leren van deze technieken, of je hebt het boek net aangeschaft en bezoek je nu eerst maar eens de website om te kijken of je daar een snelle samenvatting van het boek vindt. Ik ga er maar vanuit dat je zo niet bent. Ik ga er gewoon vanuit dat je hard werkte om hier te komen en een traktatie hebt verdiend. In het boek gaat het ene hoofdstuk over dit onderwerp, het andere over dat; het ene over importeren en het andere over bewerken; het ene over ordenen en het andere over afdrukken. Het leek me handig als ik je zou laten zien hoe alles samenkomt. Als je het hele proces van begin tot einde zou zien. En ik wilde dan ook nog de details van de fotoset geven.

Waarom? Omdat er dan meer te lezen valt. En uitgevers houden daarvan, want ze denken dat lezers meer tekst willen. Sterker, als je ze zou zeggen dat je een bladzijde met willekeurige woorden zou toevoegen, worden ze helemaal blij. En als je dan ook nog vertelt dat je een paar bladzijden toevoegt met de tekst 'Deze bladzijde is met opzet leeg gelaten', dan vallen ze van opwinding in katzwijn en moeten ze bijkomen met reukzout. Zo ziet de hemel er voor uitgevers uit. Ik weet het niet zeker, maar als dit hoofdstuk gedrukt zou worden, zouden ze er zeker wat lege bladzijden aanplakken. Paginanummers erop en ze springen juichend rond, omarmen en high-fiven elkaar. Welkom in hun wereld.

Workflow stap een: het begint met de opname

Stap een:

Voordat ik de belichting neerzet, koppel ik met het passende USB-kabeltje mijn Canon DSRL aan mijn laptop. Zodra ze verbonden zijn, start ik Lightroom en kies ik in het menu Bestand onder Vastleggen met tethering de optie Vastleggen met tethering starten. In het dialoogvenster Instellingen voor vastleggen met tethering vul ik in wat nodig is (zo wil ik hier de bestanden opslaan op mijn laptop) en klik op OK, waarna de zwevende balk voor tethered fotograferen in Lightroom verschijnt. Goed, ik ben er klaar voor. (In hoofdstuk 1 lees je alles over instellingen voor tethered fotograferen.)

Stap twee:

Mijn belichting is vrij eenvoudig: simpelweg twee lampen. De flitslampen zijn Elinchrom BXR 500s (een hoogwaardige 500 Watt studio-lamp met ingebouwde draadloze ontvanger). Op het hoofdlicht zit een 53 inch Midi Octa softbox (mijn favoriet voor portretten), die iets hoger staat dan het model en omlaag gericht is. Op de tweede flitslamp zit een 27x27 inch softbox waarmee de bedrukte achtergrond belicht wordt. Camera-instellingen: ik gebruik een 70-200mm-lens van Canon met een lichtsterkte van f/2.8. In de studio fotografeer ik in de modus Handmatig met de sluitersnelheid op 1/125 seconde, waarbij ik dan mijn diafragma kan aanpassen (in deze sessie was het f/11). In de studio kies ik ook de laagste ISO-waarde die mijn camera biedt, in dit geval 100 ISO. Ze zit aan een witte IKEA-tafel, waar we een dunne plaat plexiglas op legden voor een glanzende reflectie. Dat is het: een eenvoudige opstelling met twee lichten.

Je staat op het punt kennis te maken met de workflow die ik dag in dag uit gebruik, of ik nou een landschap, portretten of een sportwedstrijd fotografeer: ik gebruik Lightroom vrijwel altijd op dezelfde manier. In dit voorbeeld fotografeer ik in een studio en ik begin dan ook met tethered fotograferen, waarbij ik de camera op mijn laptop aansluit en direct in Lightroom fotografeer. (In hoofdstuk 1 lees je meer over tethered fotograferen.) Als je niet tethered fotografeert, lees je verderop over mijn opstapworkflow.

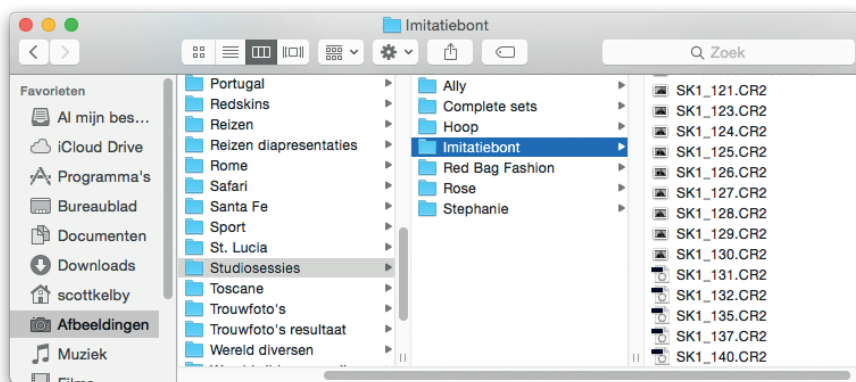
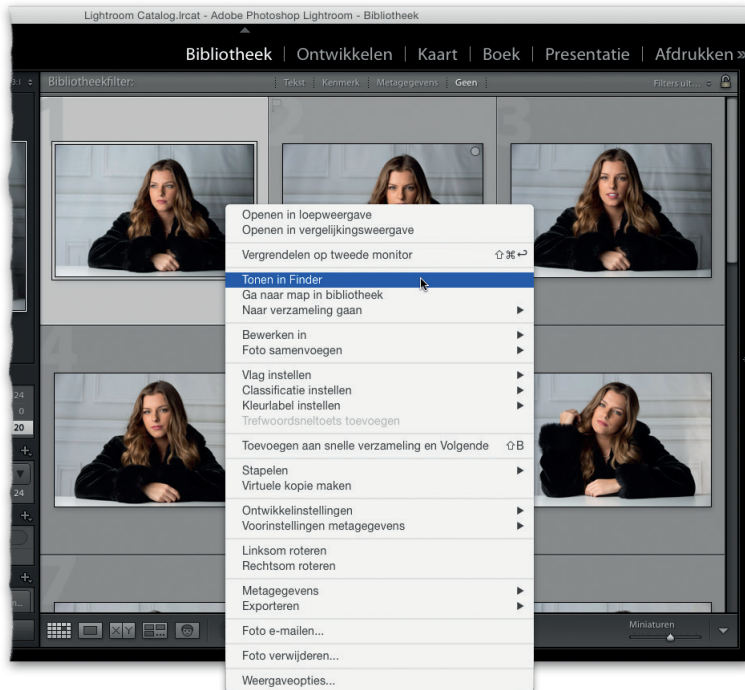
SCOTT KELBY AND BRAD MOORE

BRAD MOORE

Zodra je klaar bent met fotograferen en voordat je met het bewerkingsproces in Lightroom en Photoshop start, is er een stap die je niet mag overslaan: een back-up maken van je foto's. Nu direct, voor je ook maar iets anders doet. Ik maak zelfs een back-up als ik op locatie fotografeer. En zo maak je stap voor stap een back-up:

Workflow stap twee: doe dit meteen na de opnamesessie

Stap een:

Als je tethered fotografeert (direct van de camera naar je laptop, zoals in dit voorbeeld), staan je foto's al op je computer en zelfs in Lightroom. Maar er is nog nergens een back-up van de foto's. Wat op de computer staat, is de enige versie. Als er nu iets met je laptop gebeurt, ben je de foto's voor altijd kwijt. Daarom maak ik direct na de sessie een back-up van die foto's. Hoewel je de foto's in Lightroom kunt zien, moet je toch een back-up maken van de fotobestanden zelf. Wil je snel die map vinden, rechtsklik dan in Lightroom op een foto van die sessie en kies in het snelmenu de optie Tonen in Finder (pc: Tonen in Verkenner).

Stap twee:

Er verschijnt nu een Finder-venter (pc: Verkenner) met de map met je fotobestanden. Klik op die map en sleep het hele ding naar je back-upschijf. (Dit moet een externe harde schijf zijn, niet een andere partitie op dezelfde computer.) Heb je geen externe harde schijf bij je, brand de map dan ten minste op een cd of dvd of gebruik een een usb-stick.

Als je niet tethered fotografeerde, importeer je vanaf een geheugenkaart

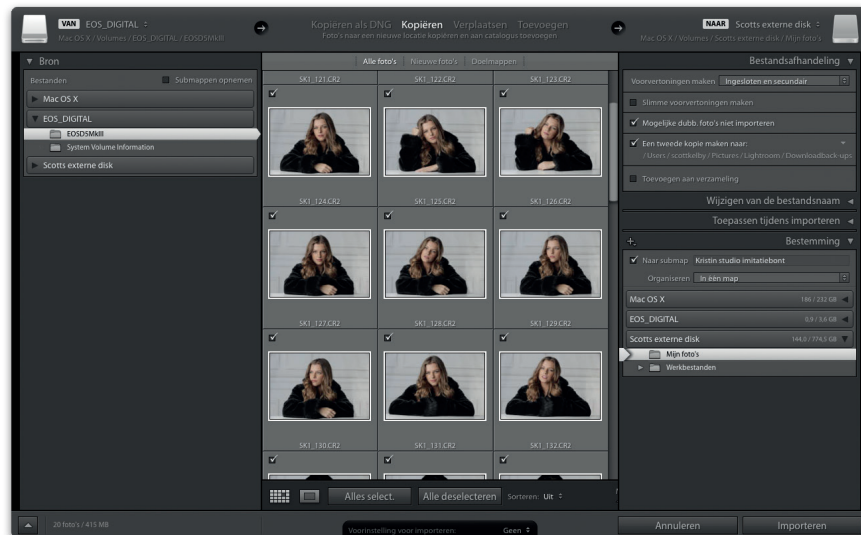
Stap een:

Als ik de opnamen van mijn sessie in Lightroom wil importeren, steek ik de geheugenkaart in mijn kaartlezer. Het Lightroom-venster Importeren verschijnt (zie afbeelding). Linksboven in het venster zie je dat ik vanaf mijn geheugenkaart importeer. Middenboven klik ik op Kopiëren (ik kopieer de afbeeldingen) en rechts zie je waar ik de afbeeldingen naartoe kopieer (mijn externe harde schijf). Bij overduidelijk mislukte foto's verwijder ik het vinkje bij de miniatuur. Ik zou die foto's uiteindelijk toch verwijderen.

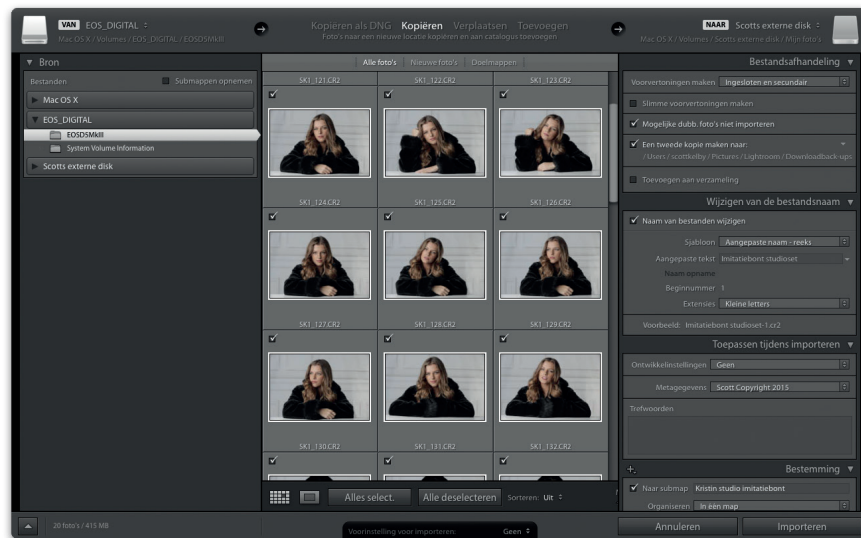
Stap twee:

Bij de deelvensters rechts markeer ik de optie waarmee ik een tweede kopie maak naar de back-upschijf. (Ik heb dus van elke afbeelding twee kopieën, op twee verschillende plekken. Een flinke geruststelling!) Ik kies voor een voorvertoning die snel geladen is (Ingesloten en secundair), zodat ik mijn afbeeldingen zo snel mogelijk te zien krijg in de module Bibliotheek. Ik wil nooit dubbele foto's importeren, daarom zorg ik dat er in dat selectievakje altijd een vinkje staat. Ik kies een eenvoudige, duidelijke naam voor de bestanden (in dit geval 'ImitatiebontStudioset') en laat Lightroom ze opeenvolgend nummeren, met 001 als eerste in de reeks. Tot slot zorg ik bij het onderdeel Toepassen tijdens Importeren, in het deelvenster Metadata, dat elke foto die ik importeer mijn copyrightinformatie krijgt. (In hoofdstuk 2 lees je hoe je een sjabloon voor je copyright maakt.) Eenvoudig en duidelijk. Klik op de knop Importeren en daar gaan ze!

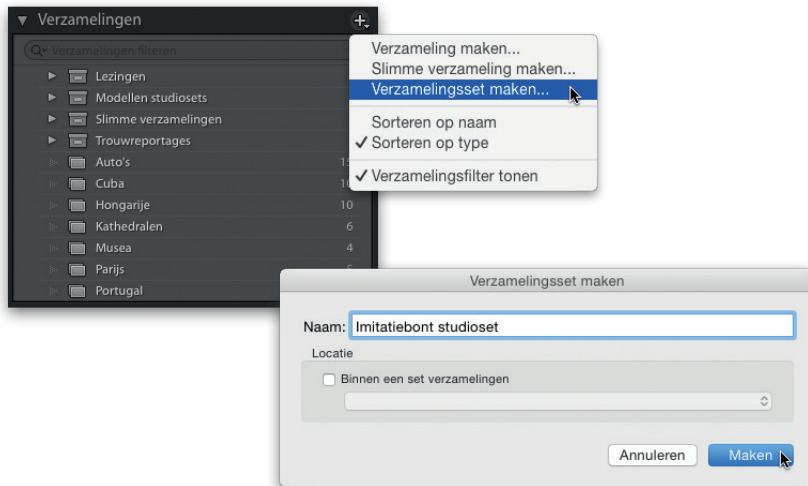
Ik fotografeer zoveel mogelijk tethered, want het is zo ontzettend handig als je de foto's die je maakt gelijk in het groot ziet. Maar het is natuurlijk niet altijd logisch om zo te fotograferen, denk maar aan sportwedstrijden, bruiloften of een van de vele andere situaties waarin het niet praktisch is om een laptop mee te dragen. In die situaties vertrouw ik op de geheugenkaart in mijn camera. Hier volgt mijn workflow voor wanneer ik een geheugenkaart gebruik.

SCOTT KELBY

Goed, je foto's staan nu in Lightroom en op een aparte harde schijf staat een back-up. Het is nu tijd om een verzameling te maken met de blijvers van de sessie en afscheid te nemen van de onscherpe, onderbelichte of gewoon mislukte foto's (de geweigerde exemplaren). We maken ons leven aangenamer als we gelijk in het begin al een verzameling toevoegen en in die verzameling maken we dan andere verzamelingen met onze keuzes en selecties (de foto's die we uiteindelijk aan de klant laten zien).

SCOTT KELBY

Workflow stap drie: foto's kiezen en maak een verzameling

Stap een:

Ga in de module Bibliotheek naar het deelvenster Verzamelingen (bij de deelvensters links) en klik op de knop met het plusteken, rechts naast de naam van het deelvenster. Kies in het menu dat verschijnt de optie Verzamelsset maken. Geef in het dialoogvenster Verzamelsset maken je nieuwe verzamelsset de naam 'Imitatiebont studioset' en klik op de knop Maken. Nu hebben we een set voor onze als Keuze gemarkeerde afbeeldingen en de selectie die we uiteindelijk aan de klant laten zien. (We hebben de set nu alvast voorbereid, maar gebruiken hem pas over een stap of twee.)

Stap twee:

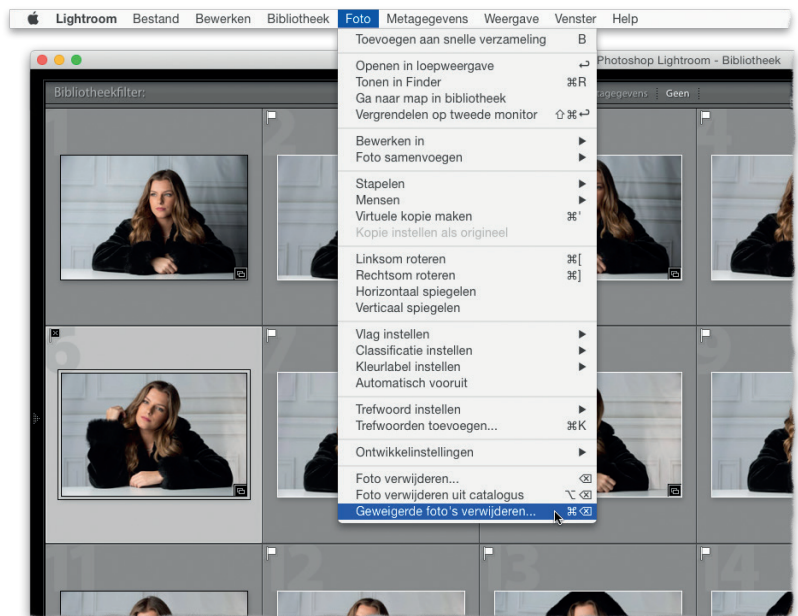
Ik doorloop nu het proces om foto's te markeren als keuze of juist af te wijzen. Gebruik de G-toets voor de weergavemodus Raster, blader omhoog en dubbelklik op de eerste foto om die groot te bekijken in de weergavemodus Loep. Blader met de pijltoets links en de pijltoets rechts op je toetsenbord door de afbeeldingen van de fotosessie. Zie je een echt goede opname, druk dan op de P-toets om hem als Keuze te markeren. En druk op de X-toets om een slechte foto (onscherp, slechte compositie of er is iets anders misgegaan) te markeren als geweigerd. Doorloop zo de afbeeldingen en vergeet niet: het gaat om kiezen en afwijzen, niet om het toewijzen van sterren en dergelijke. Als je een vergissing maakt, verwijder je de vlag met de U-toets. In hoofdstuk 2 lees je meer over het kiezen en weigeren van foto's.

Wordt vervolgd

Stap drie:

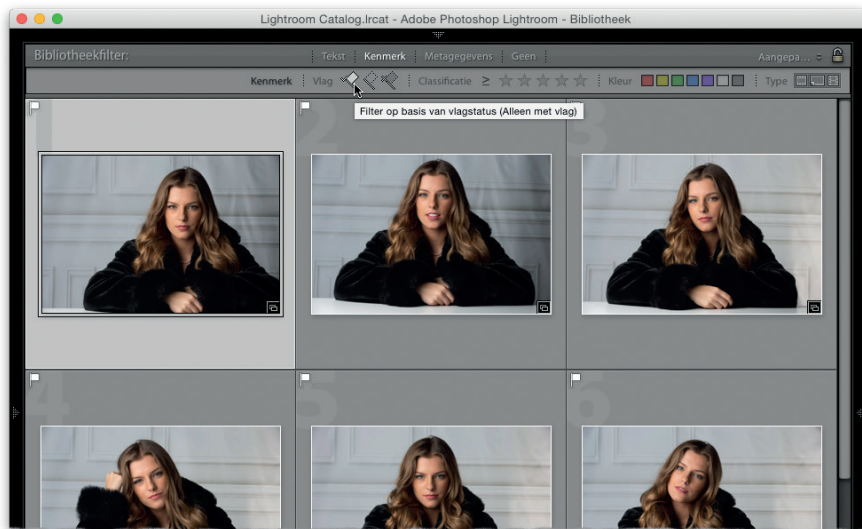
Nadat je de foto's hebt doorgewerkt, verwijder je de afgewezen foto's voorgoed door in het menu Foto de optie Geweigerde foto's verwijderen te kiezen (zie afbeelding).

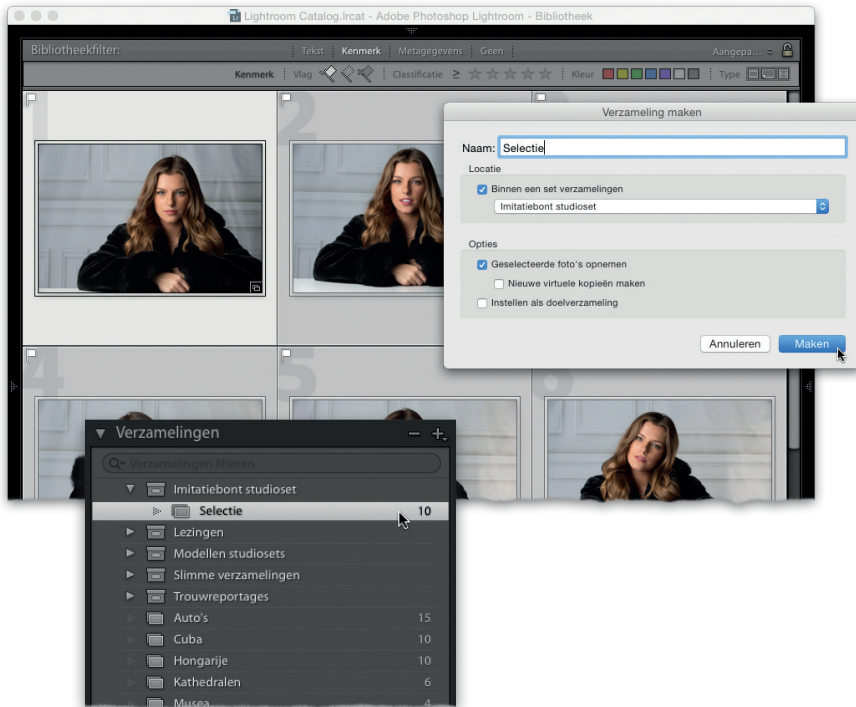
Overigens, zodra je een afbeelding markeert als afgewezen, wordt de miniatuur donkerder. Zo heb je meer informatie dan die zwarte vlag alleen en zie je in een oogopslag dat je deze afbeelding afwees.

Stap vier:

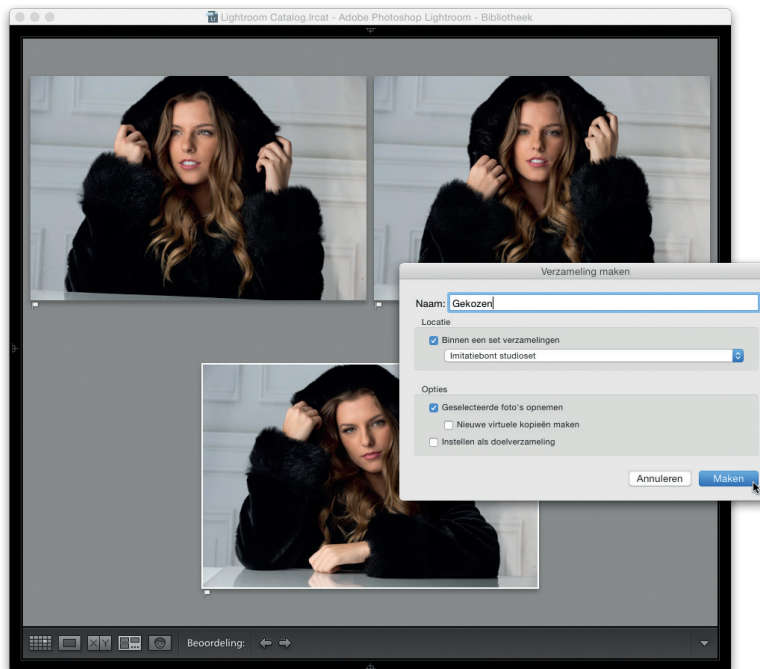
We gebruiken een filter dat alleen onze als Keuze gemarkeerde afbeeldingen laat zien. Want daar gaat het toch om: onze keuzes uit de serie naar voren halen. Klik boven het voorvertoningsgebied in het Bibliotheekfilter op het woord Kenmerk en vervolgens op de knop met de witte vlag om alleen de als keuze gemarkeerde afbeeldingen te zien. Opmerking: zie je geen filterbalk boven het voorvertoningsgebied, dan maak je die zichtbaar met de backslash-toets (\) op je toetsenbord.

Stap vijf:

Selecteer nu met Command-A (pc: Ctrl-A) alle als keuze gemarkeerde afbeeldingen en maak met Command-N (pc: Ctrl-N) een nieuwe verzameling. Geef in het dialoogvenster deze verzameling de naam 'Selectie', markeer het selectievakje Binnen een set verzamelingen en kies in de vervolgkeuzelijst de verzameling Imitatiebont Studioset, die we in Stap een maakten. (Ik zei toch dat we die nog zouden gebruiken.) Controleer of het selectievakje Geselecteerde foto's opnemen is gemarkeerd. (De geselecteerde foto's belanden dan automatisch in deze nieuwe verzameling.) Klik op de knop Maken. De als keuze gemarkeerde afbeeldingen worden nu opgeslagen in hun eigen verzameling binnen de verzamelingsset Imitatiebont studioset (zie afbeelding). De foto's zijn nog gemarkeerd, maar ze staan nu in hun eigen verzameling, dus we kunnen die vlaggen verwijderen. Selecteer alle afbeeldingen en gebruik de U-toets om de vlaggen te verwijderen. (In hoofdstuk 2 lees je meer over verzamelingen.)

Stap zes:

Het is tijd om verder uit te dunnen, tot we alleen de foto's overhouden die we naar de klant sturen voor goedkeuring. Om het mezelf gemakkelijker te maken, selecteer ik eerst alle afbeeldingen met een vergelijkbare pose en druk ik op de N-toets voor de weergavemodus Beoordeling. De afbeeldingen verschijnen naast elkaar op het scherm. Ik verwijder steeds mijn minst favoriete opname, totdat ik er een paar overhoud van een pose die me bevalt. Ik klik op die afbeelding (in dit voorbeeld klikte ik op de onderste afbeelding) en markeer hem als keuze. Keer met de G-toets terug naar de weergavemodus Raster, selecteer een andere serie afbeeldingen met dezelfde pose en schoon die op dezelfde manier op. (Ik hield uiteindelijk drie foto's over.) Klik boven in het bibliotheekfilter op de knop Keuzevlag, selecteer alle afbeeldingen die als Keuze gemarkeerd zijn, maak een nieuwe verzameling die je Gekozen noemt en sla hem op in de verzamelingsset Imitatiebont studioset.

Workflow stap vier: je gekozen foto's snel retoucheren

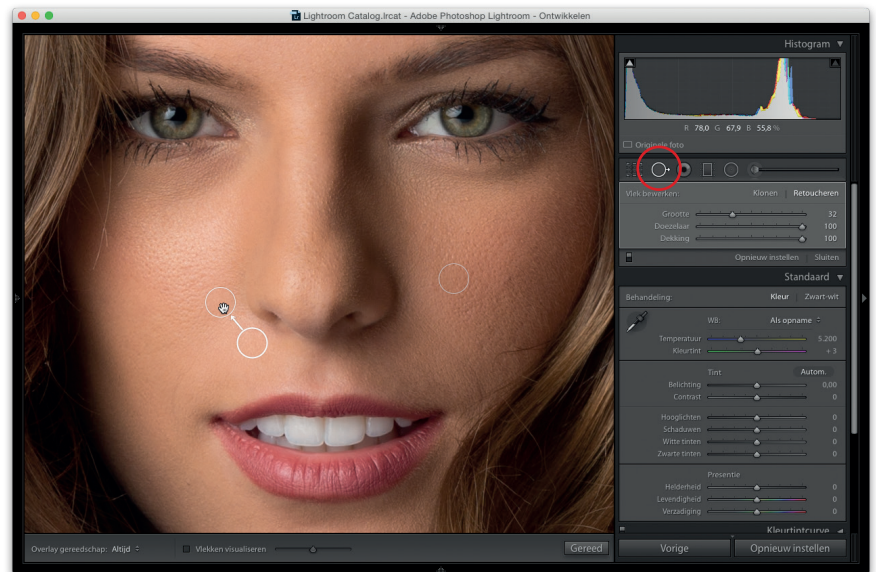
Stap een:

We werken deze gekozen afbeelding een beetje bij om hem daarna ter goedkeuring aan de klant te tonen. Als de witbalans of belichting niet goed is, dan pas ik dat natuurlijk als eerste aan in de module Ontwikkelen. In dit geval zijn beide al in orde. Om te beginnen verwijderen we wat kleine oneffenheden. Selecteer in de module Ontwikkelen het gereedschap Vlekken verwijderen (Q) en klik eenmaal op elke oneffenheid (zie afbeelding). Maak je penseel iets groter dan het vlekje dat je wilt verwijderen. Gebruik daarvoor de schuifregelaar onder in het deelvenster met de opties voor Vlek bewerken.

Stap twee:

Het volgende wat me opvalt, is dat het oogwit en haar irissen wel een beetje helderder mogen. Selecteer het Aanpassingspenseel (K), dubbelklik in het deelvenster bij de instellingen op het woord Effect (om alle schuifregelaars op nul te zetten) en sleep de schuifregelaar Belichting naar rechts voor iets meer belichting. (Ik sleepte hier naar 0,51.) Schilder nu over het wit in haar ogen (zie afbeelding). Controleer na het schilderen of ze niet te licht zijn. (Een onmisbaar bewijs voor een slechte retouchering.) Verminder eventueel de hoeveelheid Belichting. Schilder vervolgens over de irissen. Ik schilder meestal alleen een lijn over de onderste helft van de iris, haast alsof je een lachende mond schildert. En nogmaals, pas vervolgens de schuifregelaar Belichting aan tot het er goed uitziet.

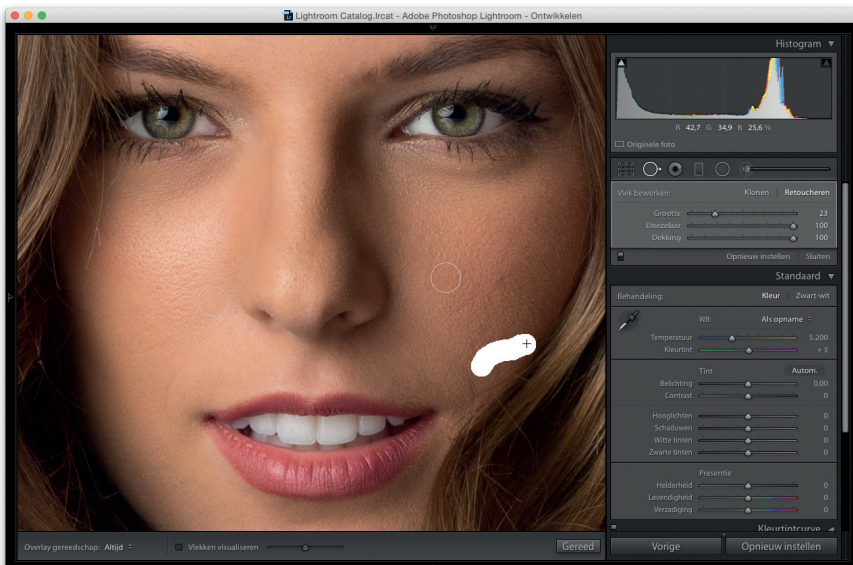
Nu je schoon schip hebt gemaakt en alleen nog de foto's hebt die je de klant gaat laten zien, is het tijd voor beslissingen: laat je de klant de foto's zien zoals ze zijn, of werk je ze eerst een beetje bij in de module Ontwikkelen van Lightroom? Blader door naar Workflow stap vijf als je ze laat zoals ze nu zijn. En wil je een paar minuten uittrekken om ze wat bij te werken, lees dan hier verder. Dit zijn gewoon wat snelle bewerkingen. Misschien kiest de klant maar één (of helemaal geen) foto en dan is het jammer als we nu veel tijd aan bewerken zouden besteden.

Stap drie:

We maken nu de irissen wat scherper. Klik boven in het deelvenster met de opties voor het Aanpassingspenseel op de knop Nieuw. (Zo voeg je een nieuwe aanpassing toe, en laten we de aanpassingen van de ogen met rust.) Dubbelklik op het woord Effect (om alle schuifregelaars op nul te zetten) en verhoog de waarde bij Scherpte. Schilder een paar keer over haar irissen tot die mooi en scherp zijn. En je weet wat je doet als het te scherp is: verlaag de waarde van Scherpte.

Stap vier:

Tot slot is er nog een verdwaalde haar, rechts in haar gezicht, die net iets te veel opvalt. Dus die verwijderen we. Selecteer opnieuw het gereedschap Vlekken verwijderen en schilder over dat gebied om de haar te verwijderen. (Het penseel laat eerst even een witte streep zien, zodat je ziet wat je bewerkt en een moment later is het gebied geretoucheerd.) Vergeet niet om deze snelle bewerkingen ook toe te passen op de andere afbeeldingen die je naar je klant voor goedkeuring stuurt.

Workflow stap vijf: de proeven per e-mail naar je klant sturen

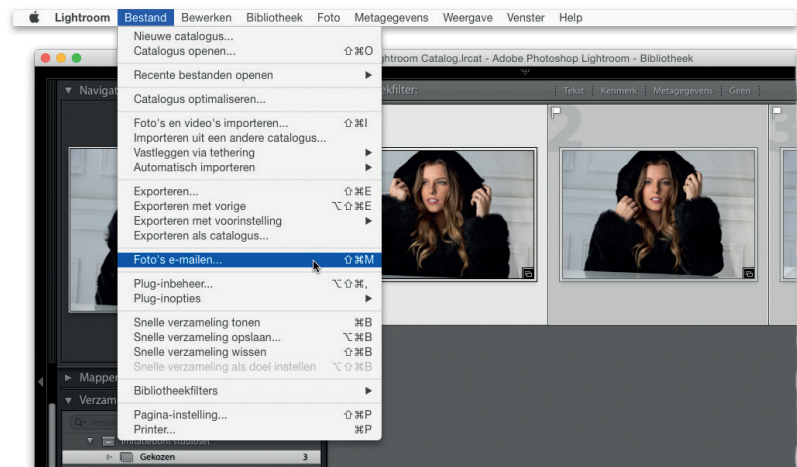
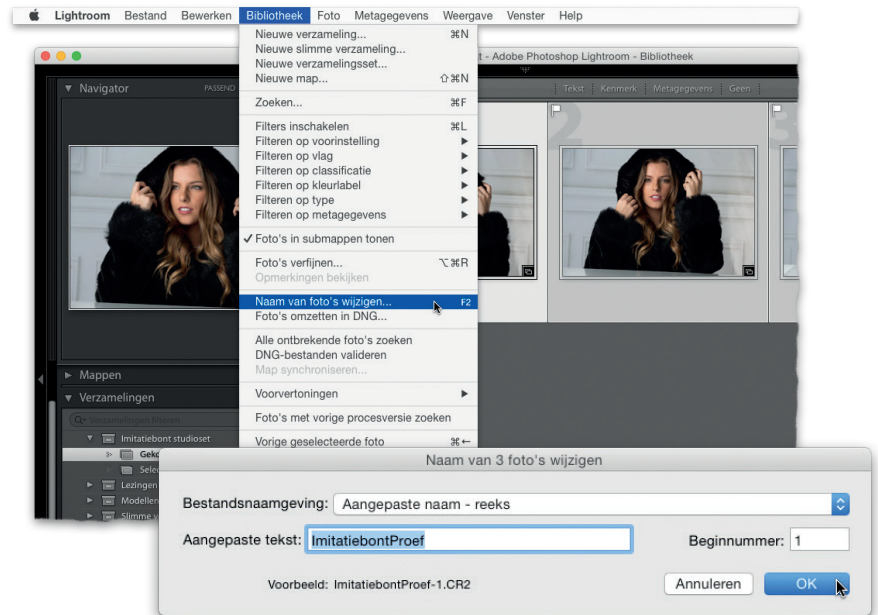
Stap een:

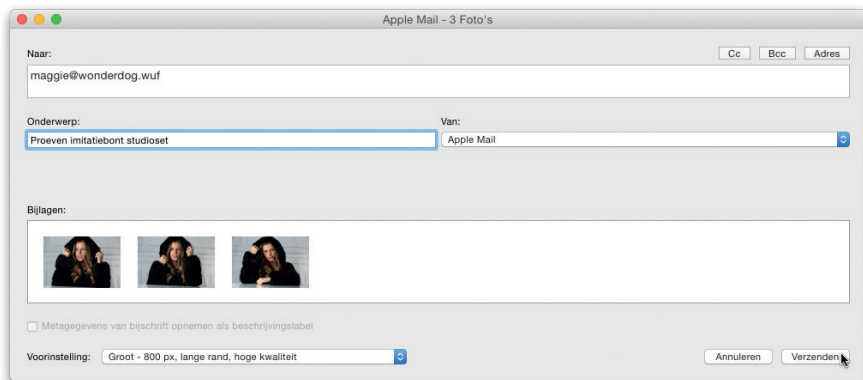
Druk op de G-toets om terug te keren naar de weergavemodus Raster en klik op de verzameling Selectie. Selecteer de drie afbeeldingen die je zojuist snel hebt bewerkt, want deze drie gaan we naar de klant sturen. Kies nu in het menu Bibliotheek de optie Naam van foto's wijzigen (zie afbeelding). Verander in het dialoogvenster Naam van foto's wijzigen de naam in iets eenvoudigs waarmee de klant kan werken. (Ik gebruik de naam van het model of iets herkenbaars van de sessie, dan Proef, gevolgd door een reeksnummer. In dit geval krijgen alle afbeeldingen de naam ImitatiebontProef-1, ImitatiebontProef-2 enzovoort.)

Stap twee:

Controleer of de drie afbeeldingen nog steeds geselecteerd zijn en kies in het menu Bestand de optie Foto's e-mailen.

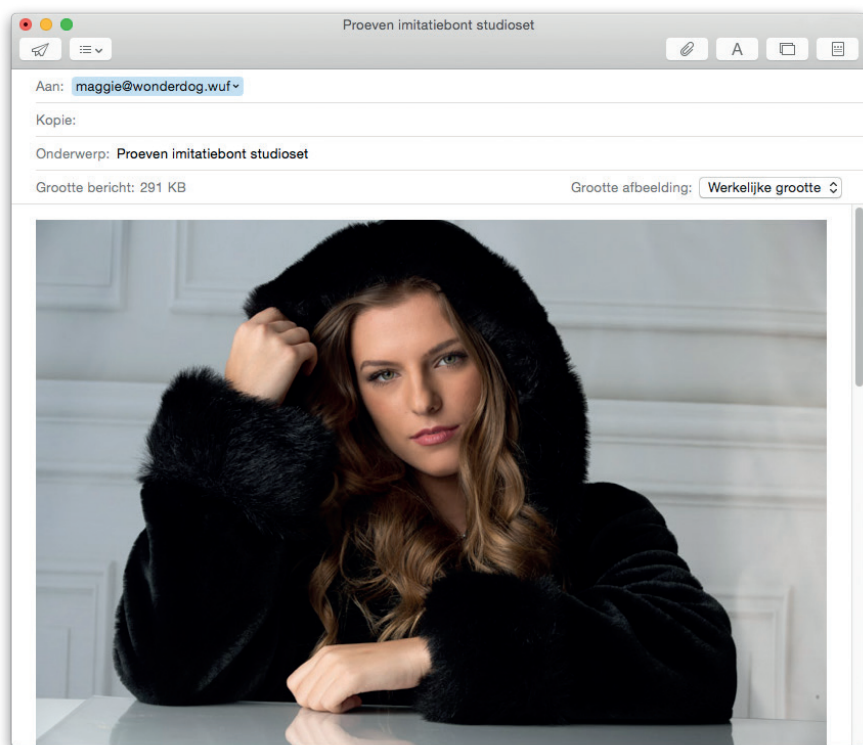
Ik wil de afbeeldingen nu zo snel en eenvoudig mogelijk bij de klant krijgen. En als het zoals in dit voorbeeld om een klein aantal afbeeldingen gaat, kun je ze rechtstreeks vanuit Lightroom naar de klant mailen. Als ik veel afbeeldingen wilde verzenden (15, 20 of meer), dan zou ik eventueel een aparte webpagina maken.

Stap drie:

Het e-maildialoogvenster van Lightroom verschijnt nu (zie afbeelding). Vul het e-mailadres van je klant in, het onderwerp van je mail en alle andere informatie. (In hoofdstuk 8 lees je meer over e-mailen.) Ik wil het wel even over het formaat hebben waarin je ze verzendt. Als je bang bent dat de klant de afbeeldingen gebruikt voordat ze klaar (of betaald) zijn, kun je de proeven in een klein formaat verzenden. (Kies in de vervolgkeuzelijst Voorinstelling de optie Klein.) En voeg eventueel ook een zichtbaar watermerk toe. (In hoofdstuk 8 lees je hoe je dat doet.) Voeg het adres van je klant toe en klik rechtsonder in het dialoogvenster op de knop Verzenden.

Stap vier:

Je e-mailprogramma wordt nu geopend met een lege e-mail waar alle informatie die je zojuist toevoegde is ingevuld en de foto's als attachment aan worden toegevoegd. Zoals je ziet, stuurde ik de klant proeven in een flink formaat. Ik liet de voorinstelling op Groot staan, wat betekent dat de lange rand 800 pixels lang is en de kwaliteit hoog is. Maar dan nog leveren deze drie JPEG-bestanden slechts 283 Kb op. Je ziet dat je dus een flink aantal via e-mail kan verzenden. (Als elk bestand rond 94 Kb is, dan kun je met deze instellingen rond vijftig JPEG-proeven verzenden en blijf je nog steeds onder de meest conservatieve attachmentgrens van 5 MB.) Klik op Verzenden en ze zijn op weg naar je klant. Nu is het een kwestie van afwachten en hopen dat ze ze goed vinden. (Geen zorgen, dat vinden ze.)

Workflow stap zes: Photoshop voor de laatste bewerkingen

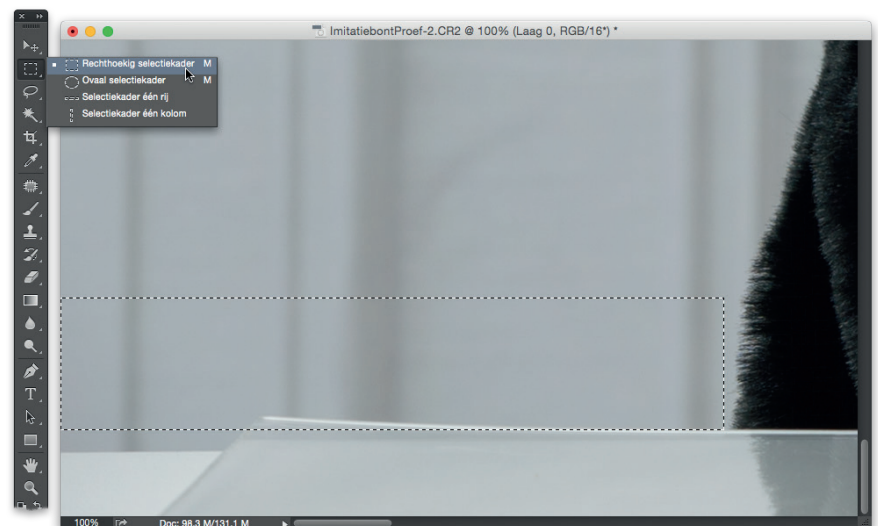
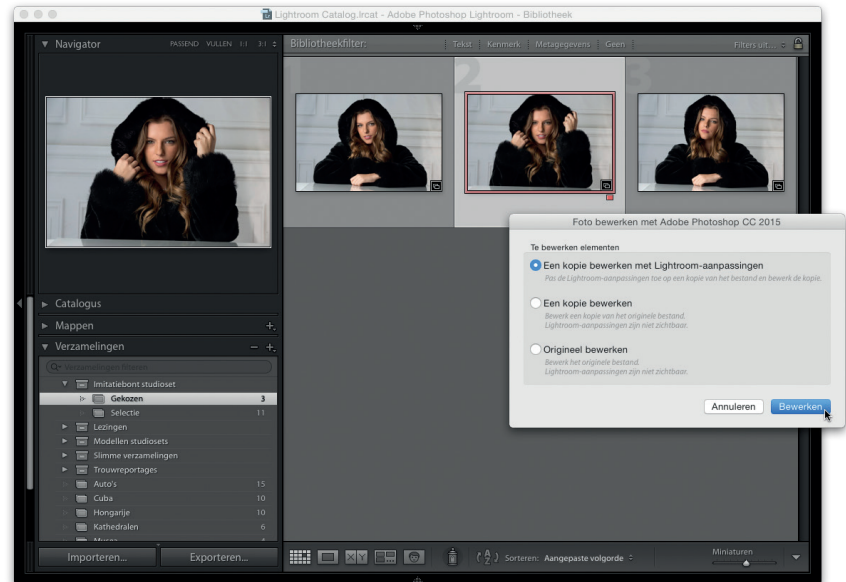
Stap een:

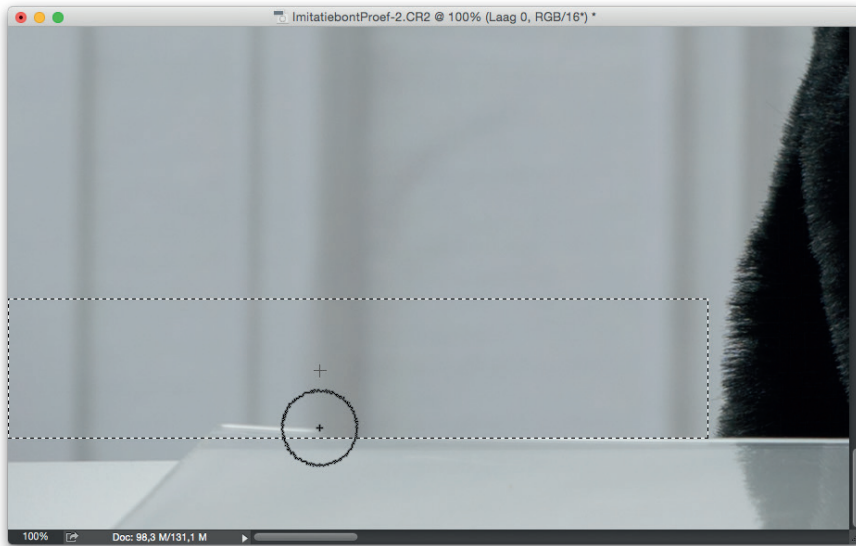
Zodra de klant zijn voorkeur mailt, ga ik in de module Bibliotheek naar de verzameling Gekozen en geef ik die afbeelding een rood label door op de toets 6 op mijn toetsenbord te drukken. (Je zou zelfs een aparte verzameling kunnen maken met de door de klant geselecteerde afbeeldingen.) In dit geval koos de klant maar een foto (en die labelde ik Rood). We moeten het plexiglas links in de afbeelding en de achtergrond rechts bijwerken en bovendien de foto rechttrekken. Maak de foto eerst recht in de module Ontwikkelen. (In hoofdstuk 7 lees je hoe je dit doet.) De rest is voor Photoshop. Zend de foto met het rode label met de toetsencombinatie Command-E (pc: Ctrl-E) naar Photoshop. Markeer in het dialoogvenster Foto bewerken de optie Een kopie bewerken met Lightroom-aanpassingen en klik op Bewerken om de foto te openen in Photoshop.

Stap twee:

Gebruik in Photoshop de toetsencombinatie Command-+ (pc: Ctrl-+) om flink in te zoomen. Selecteer het gereedschap Rechthoekig selectiekader (M) en sleep een rechthoekige selectie over het uiteinde van het plexiglas, waar het omhoog komt (zie afbeelding). Door eerst een selectie te maken, breng je een soort 'omheining' rond het gebied aan en voorkom je dat je per ongeluk de tafel retoucheert. De bewerking blijft binnen die rechthoek en we kunnen er niet buiten schilderen of klonen.

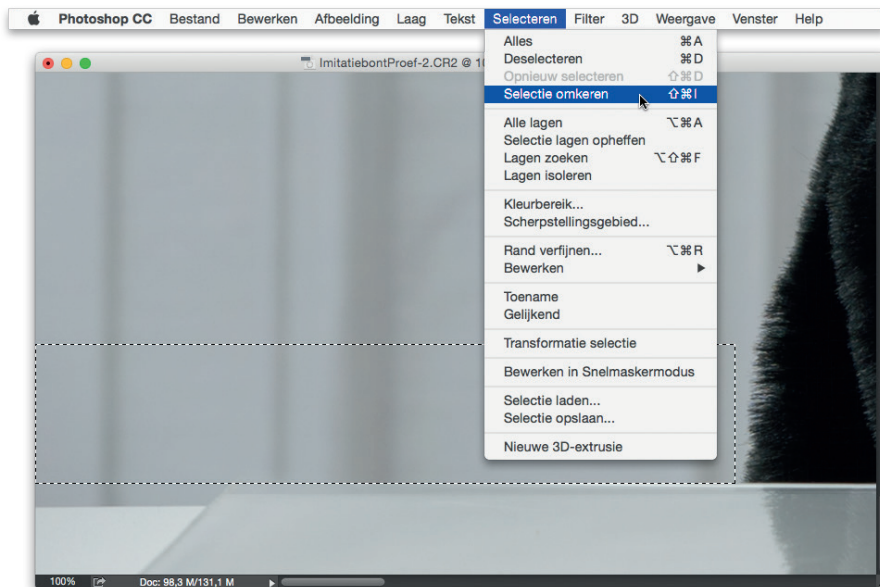
Zodra de klant terugkomt met zijn selectie, ga ik die uiteindelijke foto's bewerken. Eerst in Lightroom en daarna eventueel in Photoshop. In dit voorbeeld loopt het plexiglas niet helemaal door tot de linkerrand van de foto en we moeten ook de achtergrond rechts in de afbeelding bijwerken. Dit doen we met een uitstapje naar Photoshop, maar het proces begint altijd hier in Lightroom.

Stap drie:

Selecteer het gereedschap Kloonstempel (S-toets; het pictogram lijkt op een klassieke stempel). We klonen (kopiëren) het gebied net boven het plexiglas dat omhoog komt en klonen over die buiging. Het kloongereedschap werkt als volgt: druk de Option-toets (pc: Alt-toets) in en klik op het schone gebied dat je wilt gebruiken om over het beschadigde gebied te klonen. Zo neem je een monster. Nadat je een monster hebt genomen, breng je de muisaanwijzer naar het beschadigde gebied en begin je te schilderen (klonen). Het monster dat je nam wordt over het beschadigde gebied gekopieerd. Laten we het eens in praktijk brengen. Option-klik (pc: Alt-klik) langs die grijze rand van de achtergrond, beweeg recht omlaag en begin te schilderen. Het plusteken in de muisaanwijzer laat zien waar je het monster neemt en de cirkel laat zien waar je kloont. Schilder langs de rand om over het omhoog stekende gebied te klonen.

Stap vier:

Zodra je de rand hebt bewerkt (zie afbeelding), moeten we het plexiglas tot het einde van de afbeelding laten lopen. Op dit moment heeft alles wat we doen alleen invloed op het gebied binnen die rechthoekige selectie. We willen dus het tegenovergestelde: het gebied in de selectie beschermen en daarbuiten bewerken. We moeten het omgekeerde van de selectie beschermen. Kies in het menu Selectie de optie Selectie omkeren (zie afbeelding). Nu is alles geselecteerd, behalve het rechthoekig gebied waar we kloonden. (Zo hoeven we ook niet bang te zijn dat we onze noeste kloonarbeid per ongeluk ongedaan maken.) Kijk eens naar de hoek links onder. Zie je de opening waar het plexiglas te snel ophoudt? Dat gaan we herstellen. We moeten over die plek klonen door in het bestaande plexiglas een monster te nemen en over de opening te schilderen.

Wordt vervolgd

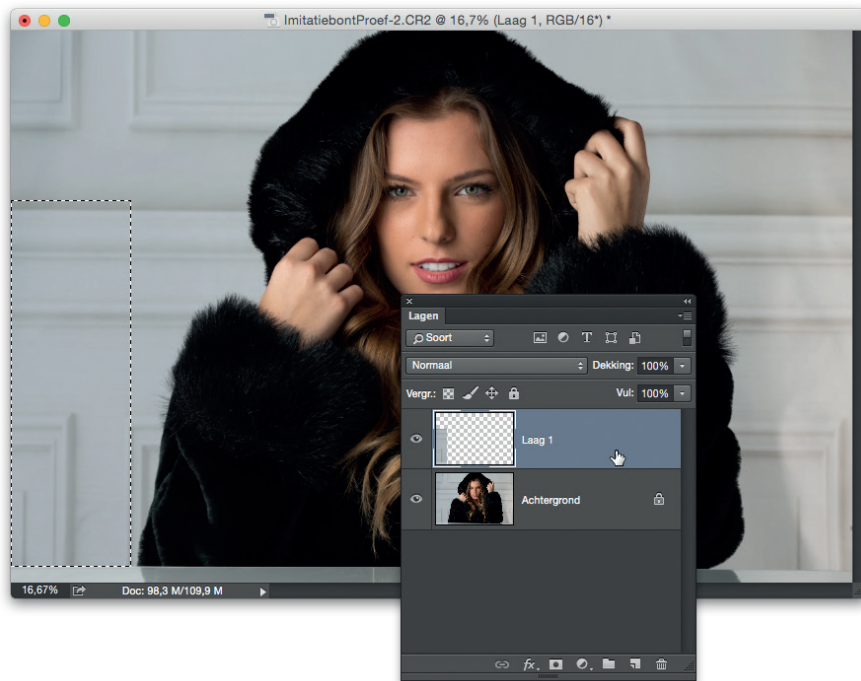
Stap vijf:

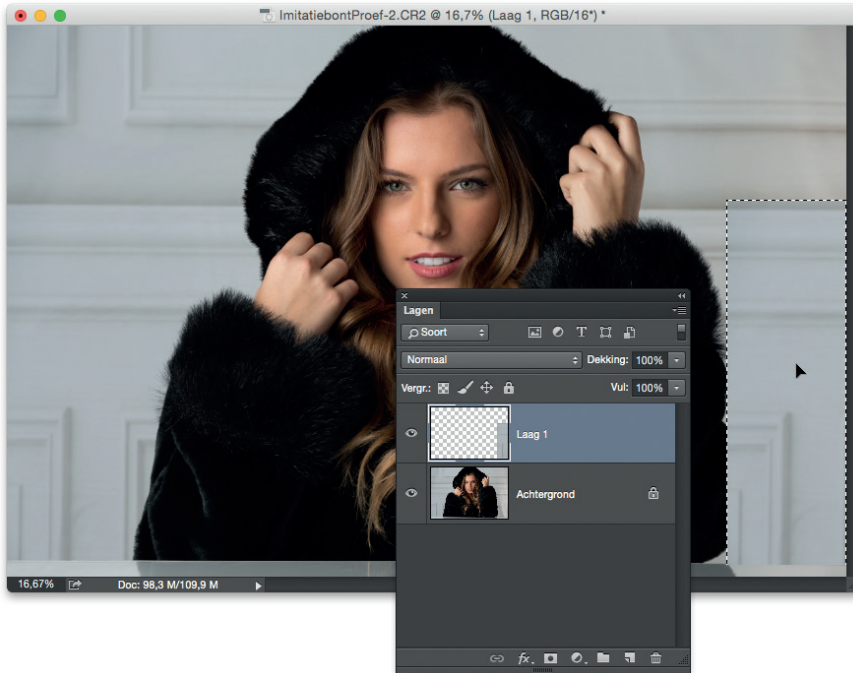
Selecteer het gereedschap Kloonstempel, houd de Optie-toets (pc: Alt-toets) ingedrukt en klik rechts van de opening om een monster te nemen van het plexiglas. (Zie je het plusteken van de muisaanwijzer? Dat is de plek.) Kloon nu over die opening tot het lijkt alsof het plexiglas tot de rand doorloopt. Maak eventuele vergissingen ongedaan met Command-Z (pc: Ctrl-Z) en probeer het dan opnieuw. Goed, dat was de linkerkant. Hef de selectie op met Command-D (pc: Ctrl-D). Nu is de muur rechts achter haar aan de beurt. Daar zit een vreemde reflectie.

Stap zes:

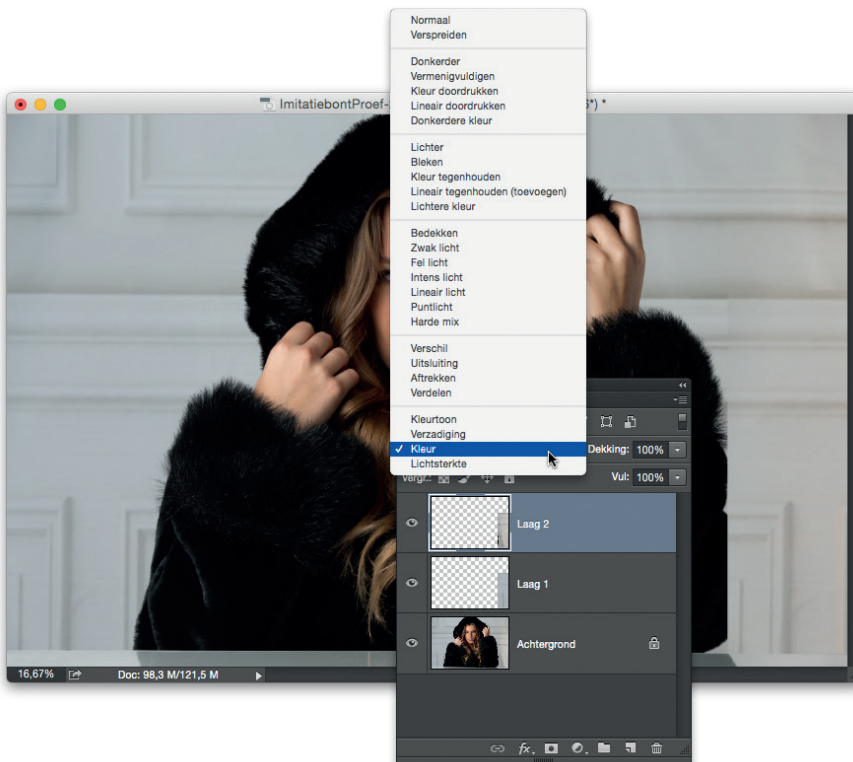
Zie je dat rare gebied rechtsonder, waar de schaduw de muur raakt, maar dan ineens veel lichter is? Het leidt nogal af, dus we moeten er iets mee doen. In dit soort situaties probeer ik een ander gebied van de muur te gebruiken (de muur aan de andere kant). Ik maak dan een kopie waarmee ik de vergissing kan bedekken, maar er is wat werk nodig om de kleur en kleurtint overeen te laten komen. Sleep over de linkerkant van de muur een rechthoekige selectie groot genoeg om het probleem rechts te verbergen (zie afbeelding). Selecteer niet tot op de tafel; alleen de muur. Plaats die selectie met Command-J (pc: Ctrl-J) op een eigen laag boven de achtergrondlaag.

Stap zeven:

Nu dat geselecteerde gebied op een eigen laag staat, kunnen we het op de juiste plek aan de andere kant zetten. Selecteer met de V-toets het gereedschap Verplaatsen en sleep dat rechthoekige gebied naar de andere kant (rechts in de afbeelding). Laat het zo goed mogelijk aansluiten op de bestaande lijnen (zie afbeelding). Het is geen probleem als de selectie iets van de zwarte mouw bedekt. Dit lossen we later op. De belichting en kleur rechts in de foto zijn duidelijk anders dan links. Onze laag lijkt blauwig tegen de eerder gele achtergrond. Laat je er niet door van de wijs brengen en probeer de laag zo goed mogelijk aan te sluiten op de bestaande lijnen. Dat rare kleurprobleem en de zichtbare harde randen lossen we dadelijk op. Druk de Command-toets (pc: Ctrl-toets) in en klik in het deelvenster Lagen op de miniatuur voor de bovenste laag voor een selectie rond dat gebied (zie afbeelding).

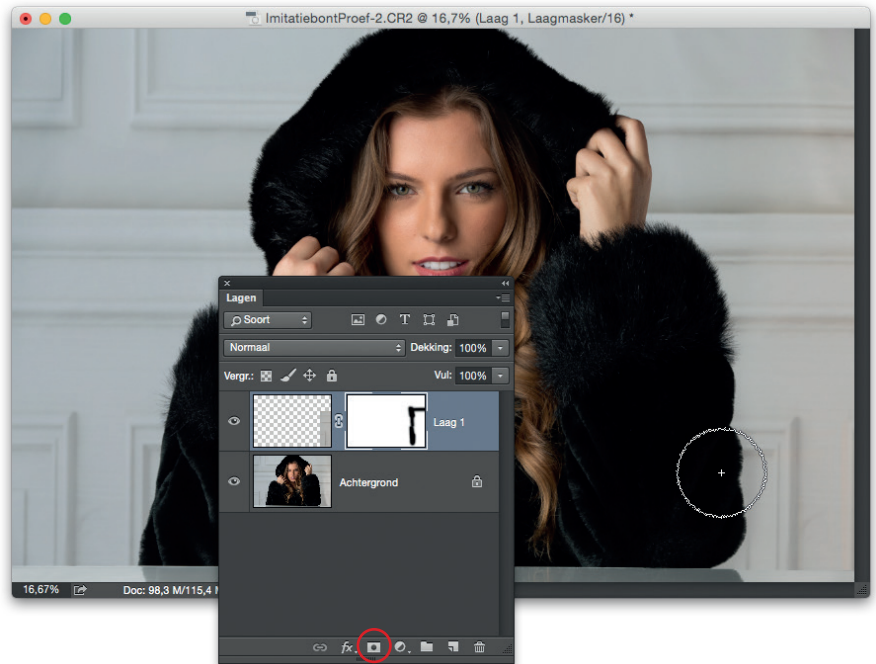
Stap acht:

En zo lossen we ons kleurprobleem op en verwijderen we die blauwe waas: we kopiëren een deel van de slechte muur naar een eigen laag en kiezen vervolgens een overvloeimodus die alleen de kleur van de oorspronkelijke muur toont, maar geen details. Hiervoor klik je eerst in het deelvenster Lagen op de laag Achtergrond om die te activeren, zodat de selectie zich nu op de achtergrondlaag bevindt. Plaats dat geselecteerde gebied met Command-J op een eigen laag en sleep deze nieuwe laag naar boven in de laagstapel. Boven in het deelvenster zie je een vervolkeuzemenu met de optie Normaal. Klik in dat menu en kies de optie Kleur. De kleur sluit nu beter aan. De harde rand is nog zichtbaar, maar de kleur is nu in elk geval vrij goed.

Wordt vervolgd

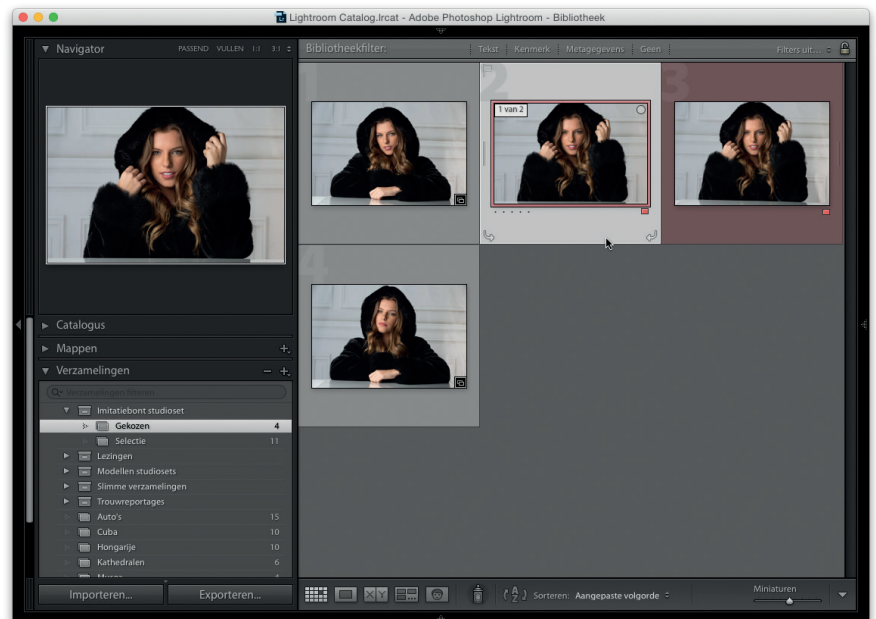
Stap negen:

Die harde randen verbergen we nu door ze te maskeren. Maar voor we dat doen, moeten we deze twee lagen (de verbetering van links en de kleurmoduslaag daarboven waarmee we de kleur verbeterden) samenvoegen tot een laag. Klik op de bovenste laag (de kleurlaag) en verenig de twee lagen met Command-E (pc: Ctrl-E) tot een laag, terwijl het effect intact blijft. Laten we nu die harde rand wegwerken. Laten we nu die harde rand wegwerken. Klik eerst onder in het deelvenster Lagen op de knop Laagmasker toevoegen (de derde knop van links). Druk op de D-toets en dan op de X-toets om zwart als voorgrondkleur te kiezen. Selecteer het gereedschap Penseel (B-toets), kies in de penseelkiezer een zacht penseel en schilder langs die rand. Terwijl je schildert zie je de rand zachter worden en heb je tegelijkertijd de mogelijkheid het stukje voorborgen mouw weer zichtbaar te maken.

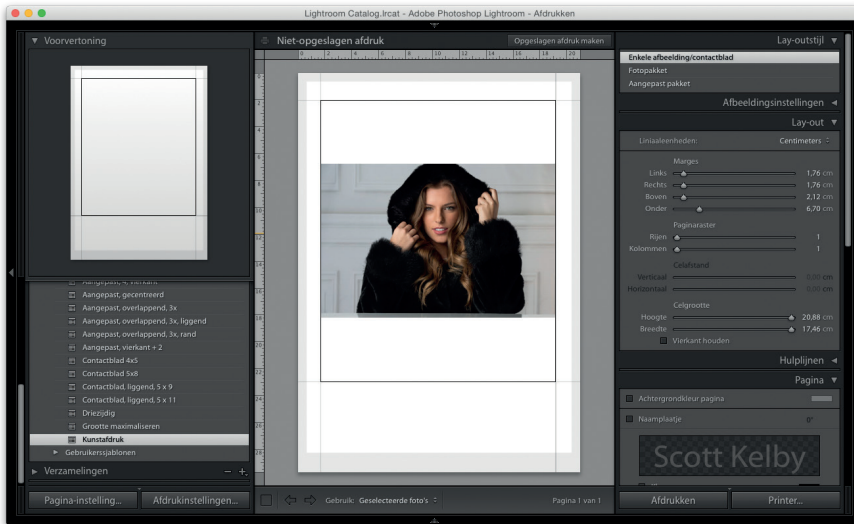
Stap tien:

Als je klaar bent in Photoshop, breng je deze bewerkte afbeelding terug naar Lightroom: sla de afbeelding op met Command-S (pc: Ctrl-S) en sluit het afbeeldingsvenster. Dat is alles. Als je nu terugkeert naar Lightroom, zie je de bewerkte afbeelding direct naast het origineel in je selectie (zie afbeelding).

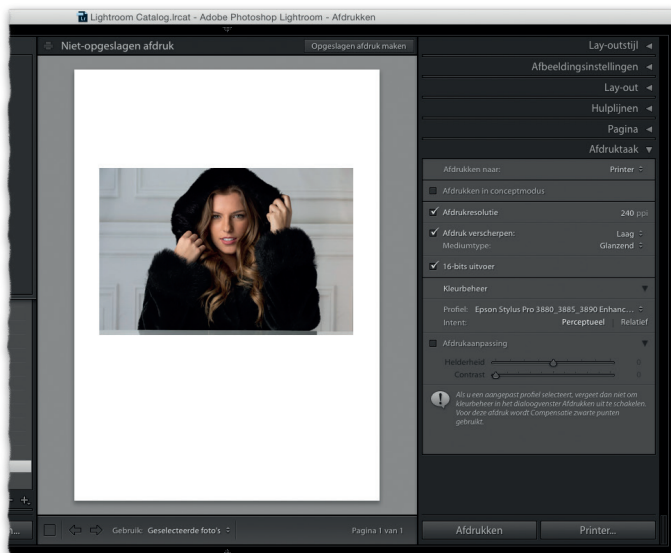
Zodra je afbeelding bewerkt is, is het tijd om de voltooide afbeelding aan de klant te leveren via e-mail of op papier. De stappen voor het verzenden per e-mail bespaar ik je, want die zijn hetzelfde als toen je de proeven verzond. Ik laat je nu wel zien hoe je een afdruk maakt voor de klant.

Workflow stap zeven: de voltooide afbeelding(en) leveren

Stap een:

Klik op de volledig bewerkte afbeelding, ga naar de module Afdrukken en klik in de sjabloonbrowser op de sjabloon die je wilt gebruiken. (Ik koos hier de sjabloon Kunstafdruk.) Het standaardpaginaformaat voor deze sjabloon is A4. Wil je een ander formaat, klik dan onder de deelvensters links op de knop Pagina-instellingen en kies het formaat. Kies in het dialoogvenster de printer, het papierformaat, de richting en klik op OK om de instellingen toe te passen. Pas eventueel de marges wat aan, want die worden niet automatisch aangepast als je een nieuw papierformaat kiest.

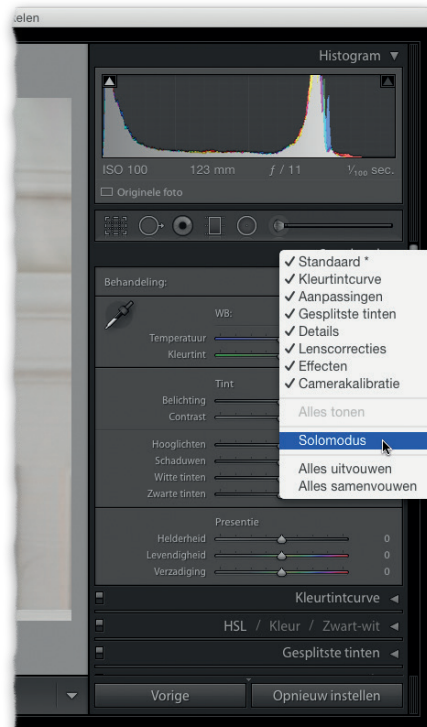
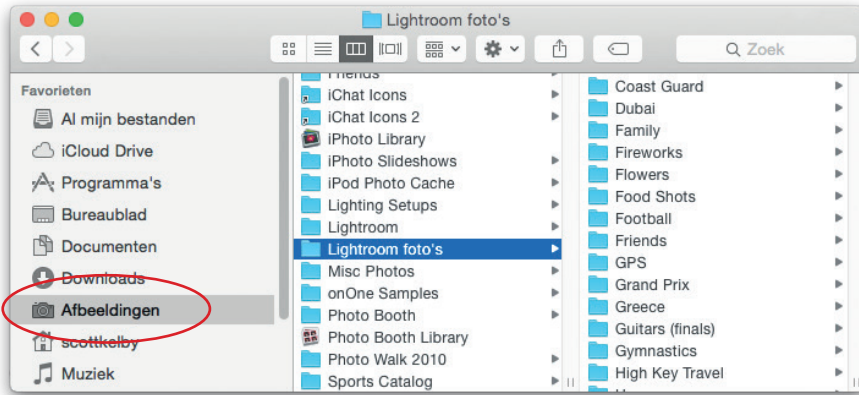
Stap twee:

Het is tijd om de afbeelding af te drukken. (In hoofdstuk 12 gaan we hier in detail op in.) Blader naar het deelvenster Afdruktaak (bij de deelvensters links) en kies in de keuzelijst Afdrukken naar de optie Printer. Omdat ik afdruk op een kleureninkjetprinter, kan ik Afdrukresolutie op 240 ppi laten staan. Markeer het selectievakje Afdruk verscherpen en kies in de vervolgkeuzelijst rechts daarvan de hoeveelheid verscherping. (Ik kies meestal Hoog.) Kies vervolgens bij Mediumtype het type papier waar je op afdruk. (Ik kies hier Glanzend.) Markeer het selectievakje 16-bits uitvoer als je printer 16-bit afdrukken ondersteunt. Kies bij het onderdeel Kleurbeheer je profiel en stel de rendering intent in. (Nogmaals, details vind je in hoofdstuk 12.) Ik kies hier Relatief.

Wordt vervolgd

Hier volgen tien dingen die ik graag had gehoord toen ik net begon met Lightroom. Je vraagt je natuurlijk af waarom ik nu pas met dit belangrijke advies kom. Dat is omdat je als nieuwe gebruiker van Lightroom eerst een aantal van deze termen, mogelijkheden en concepten van Lightroom moest leren kennen, zodat het advies ook logisch is. Als je dit leest en denkt: 'Maar Scott, ik ken deze termen en mogelijkheden al!', dan ben je waarschijnlijk geen beginner, nietwaar? :) Hoe dan ook, hier zijn ze, in willekeurige volgorde:

10 belangrijke adviezen voor nieuwe gebruikers van Lightroom

(1) Sla al je foto's op in een hoofdmap.

Je kunt aan een hoofdmap zoveel submappen toevoegen als je wilt. Maar als je kalm en rustig wilt blijven en overzicht in je Lightroom-workflow wilt houden, dan is het zaak dat je geen foto's importeert van allerlei verschillende locaties op je computer of op een externe harde schijf. Kies een hoofdmap (zoals we bespraken in hoofdstuk 1) en plaats alle mappen met foto's in die ene hoofdmap. Importeer ze vervolgens in Lightroom. (Of kopieer afbeeldingen naar een map in je hoofdmap als je met een geheugenkaart werkt.) Bovendien is het maken van een back-up van je bibliotheek op deze manier een eitje. Steeds als ik iemand tegenkom wiens Lightroom-leven een rommeltje is, komt dat doordat ze zich niet aan deze ene simpele regel houden. Als je op een laptop werkt, kun je de foto's beter op een externe harde schijf dan op je laptop opslaan. (De harde schijf van je laptop raakt anders heel snel vol.)

(2) Gebruik de modus Solo voor snellere navigatie en beter overzicht.

Als je geen zin meer hebt om elke keer door die lange lijst met open deelvensters te bladeren, raad ik je aan Solomodus in te schakelen. Dan zie je alleen nog het deelvenster waar je in werkt. Alle andere zijn automatisch dichtgeklapt. Het ziet er minder rommelig uit en bovendien spaar je tijd en kun je je beter concentreren op dat waar je mee bezig bent. Rechtsklik op de titel van een willekeurig deelvenster en kies de optie Solomodus. Geloof me, je zult het waarderen.

Wordt vervolgd

(3) Gebruik verzamelingen in plaats van mappen.

Mappen op je interne of externe harde schijf gebruik je voor de fysieke opslag van al je geïmporteerde foto's. Maar na het importeren van al die foto's, zijn we meestal alleen nog geïnteresseerd in de geselecteerde foto's uit deze enorme berg. En daarvoor werden verzamelingen bedacht. We zeggen altijd gekserend: 'Mappen bezoeken we als we onze slechte foto's willen bekijken', want onze goede foto's, de blijvers, zetten we gelijk al in een verzameling. Het lijkt op wat we met traditionele film deden: we drukten de goede foto's af en deden die in een fotoalbum, en de rest bewaarden we in het mapje met negatieven van de ontwikkelcentrale. Verzamelingen zijn als fotoalbums. (Ik had de naam Albums ook veel beter gevonden.) Bovendien zijn verzamelingen veiliger, want je kunt niet per ongeluk afbeeldingen van je computer of harde schijf wissen.

(4) Doe zoveel mogelijk werk in Lightroom.

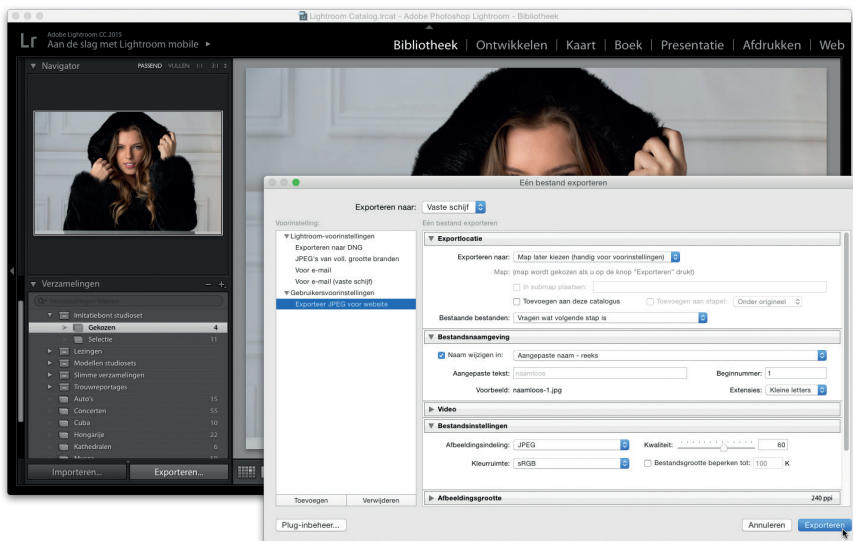
Ik doe ongeveer 85% van mijn werk in Lightroom en alleen voor dingen die Lightroom niet kan, ga ik naar Photoshop (bijvoorbeeld als ik met lagen wil werken, professioneel ogende tekst wil toevoegen, het gereedschap Pen nodig heb, complexer wil retoucheren en dergelijke.) Je kunt een verbazingwekkende hoeveelheid van je dagelijks werk uitvoeren in de module Ontwikkelen. (Vooral sinds daar in Lightroom 5 het retoucheerpenseel werd toegevoegd.) Neem de tijd om de werking van deze gereedschappen te ontdekken. Je zult versteld staan van hoe je workflow zal versnellen (en je leven wordt vereenvoudigd) door zoveel mogelijk in Lightroom te blijven.

(5) Wil je echt snel werken? Maak voorinstellingen en sjablonen.

Het geheim voor efficiënt werken in Lightroom zit hem in het maken van voorinstellingen en sjablonen voor de dingen die je dagelijks doet. (Zelfs al nemen veel gebruikers nooit die paar seconden de tijd om er zelfs maar een te maken.) Merk je dat je een bepaalde bewerking regelmatig uitvoert, maak er dan een voorinstelling van. Dan is hij in de module Ontwikkelen altijd maar een enkele klik verwijderd. Gebruik je regelmatig dezelfde afdrুকinstellingen? Sla ze op als een afdrুকjabloon. En wat dacht je van het exporteren van bestanden als JPEG of TIFF? Maak een exportvoorinstelling en bespaar tijd. Of maak zelfs een importvoorinstelling om daar tijd te besparen. Het maken en gebruiken van voorinstellingen en sjablonen is een van de grote voordelen die Lightroom biedt en als je de smaak te pakken hebt, zul je efficiënter dan ooit worden.

(6) Sla je afbeeldingen op als JPEG-bestanden.

Deze vraag keert regelmatig terug bij mijn Lightroom-seminars. Het is ook niet helemaal duidelijk hoe dit werkt, want in tegenstelling tot vrijwel elk ander denkbaar programma vind je in het menu Bestand geen optie 'Opslaan als', zelfs geen optie 'Opslaan'. In het menu Bestand vind je vier verschillende exportopdrachten, maar geen daarvan heet 'Exporteren als JPEG'. Het scheidt dus nogal wat onduidelijkheid. Maar je kunt gewoon Exporteren kiezen en in het dialoogvenster Exporteren vind je de optie om de geselecteerde afbeelding (of afbeeldingen) op te slaan als JPEG-bestand. Omdat je waarschijnlijk vrij regelmatig afbeeldingen als JPEG zult opslaan, kun je net zo goed een voorinstelling voor exporteren maken, zodat je niet steeds alles hoeft in te vullen. Ik zeg het maar.

Wordt vervolgd

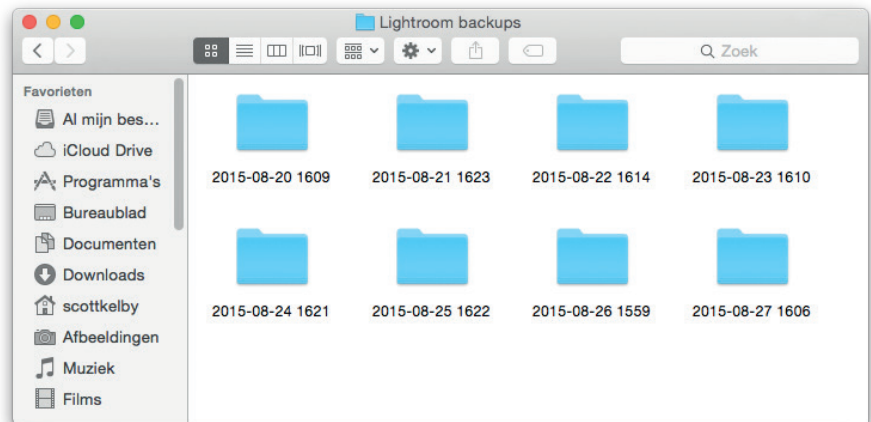
(7) Schakel Automatisch verbergen en tonen uit.

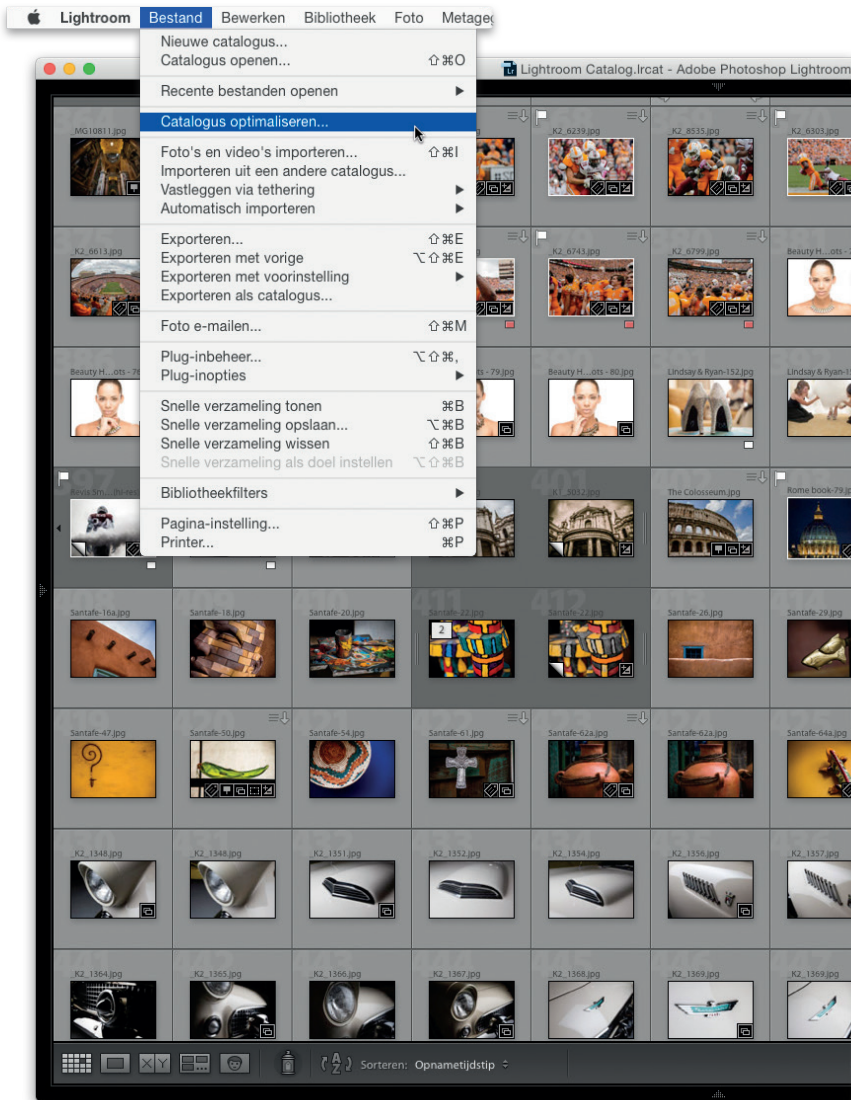
Je hebt geen idee hoeveel e-mails ik krijg van nieuwe Lightroom-gebruikers die willen weten of je dit kunt uitschakelen. Sommige gebruikers smeken me letterlijk: 'Vertel me alsjeblieft hoe ik zorg dat die deelvensters niet steeds weer tevoorschijn schieten en verdwijnen!'. Gelukkig is er een oplossing. Rechtsklik op de kleine driehoek halverwege de buitenste rand van de deelvensters en kies in het snelmenu dat verschijnt de optie Handmatig. De deelvensters openen nu alleen als je op die kleine driehoek klikt. (Of als je een van de functietoetsen gebruikt: F5 om het bovenste navigatievenster te tonen/verbergen; F6 voor de filmstrip onderaan; F7 voor de deelvensters links en F8 voor de deelvensters rechts. Met de Tab-toets verberg je alle deelvensters.)

(8) Verwijder oude back-ups.

Als je regelmatig een back-up maakt van je catalogus (dagelijks of wekelijks), staan er voor je het weet flink wat back-ups op je computer. En als je veel foto's hebt, duurt het niet lang voor die oude back-ups te veel ruimte op je harde schijf innemen. Open de map met back-ups en verwijder de back-ups die ouder dan een paar weken zijn. Want als er iets met je catalogus gebeurt, wil je dan maanden terug in de tijd of wil je die back-up van vorige week? Juist; die oude zijn vrij nutteloos. Overigens, als je regelmatig een back-up van je hele computer maakt (in de Cloud of naar een draadloze harde schijf als Time Capsule, Crash Plan of iets dergelijks), hoef je misschien helemaal geen back-up van je catalogus te maken, want dan heb je daar al een recente back-up.

(9) Beperk je zo lang mogelijk tot één catalogus.

Hoewel je in Lightroom meerdere catalogi kunt hebben, raad ik je aan je zo lang mogelijk te beperken tot één catalogus. En dat is tegenwoordig vrij lang, want Lightroom heeft geen moeite met 150.000 of meer afbeeldingen. (Merk je bij 100.000 of meer afbeeldingen vertragingen in Lightroom, kies dan in het menu Bestand de optie Catalogus optimaliseren.) Als je je beperkt tot één catalogus, is je leven een stuk eenvoudiger. Je hebt alle afbeeldingen bij de hand en hoeft niet andere catalogi te openen om door je persoonlijke afbeeldingenbibliotheek te bladeren. Tom Hogarty, productmanager van Adobe Lightroom, geeft hetzelfde advies als mensen hem vragen stellen over meerdere catalogi. Zijn antwoord? Houd het op één catalogus. Een wijze raad.

Wordt vervolgd

(10) Bedenk of je trefwoorden wilt toevoegen of niet.

We hebben allemaal geleerd dat we flink wat tijd moeten investeren in het toewijzen van algemene en specifieke trefwoorden (zoektermen) aan de foto's die we importeren. Als je stockfoto's verkoopt of journalist bent, is dit absoluut nodig. En als je klanten hebt die je opbellen en vragen: 'Stuur me alle foto's van rode auto's, in liggend formaat, met de bestuurder zichtbaar achter het stuur en de bestuurder moet een vrouw zijn', dan gebruik je die trefwoorden als een professional. Maar als je gewoon de foto's van je vakantie naar Parijs bewaart, hoef je echt niet de moeite te nemen om aan al die foto's trefwoorden toe te wijzen. Stel jezelf de volgende vraag: 'Wanneer kon ik niet de foto's vinden die ik zocht door gewoon naar het deelvenster Verzamelingen te gaan?' Als ik bijvoorbeeld de foto's zoek van een vakantie naar Italië, twee jaar geleden, dan blader ik in het deelvenster Verzamelingen naar 2013, vervolgens naar Reizen en dan naar Italië. Als ik twee keer naar Italië was geweest, zag ik twee verzamelingen: Italië en Italië 2. Hoe moeilijk is dat? Niet echt ingewikkeld, toch? Dus als je probleemloos in een paar stappen via verzamelingen met eenvoudige beschrijvende namen (zoals Italië) bij de foto's komt die je zoekt, kun je al die trefwoorden best wel overslaan. (Ik sla ze meestal over.) Ik zeg niet dat je nooit trefwoorden hoeft te gebruiken. Ik zeg alleen dat je moet bedenken of je tijd wilt besteden aan het toewijzen van die trefwoorden. De meeste gebruikers hebben ze waarschijnlijk niet of nauwelijks nodig.

